

Львівський національний університет імені Івана Франка
Географічний факультет

**Стратегія розвитку та програмні цілі
кафедри геоєкології і фізичної географії
на 2026–2031 роки**

Про кафедру

Кафедра геоєкології і фізичної географії була створена у 1944 році як кафедра фізичної географії. Протягом подальших десятиліть вона передала забезпечення низки фізико-географічних дисциплін іншим новоутвореним підрозділам географічного факультету. У 1960-их роках на кафедрі успішно розвинувся новий науковий і освітній напрям, пов'язаний з міждисциплінарними фундаментальними і прикладними дослідженнями географічних комплексів, які асоціюють з геоєкологією / ландшафтною екологією. *Власне у галузі геоєкології / ландшафтної екології кафедра здобула національне лідерство, яке утримується дотепер, зокрема завдяки міжнародній співпраці.* Окрім геоєкології, кафедра спеціалізується на кліматології, гідрології та геоматиці. При кафедрі функціонують Розтоцький ландшафтно-геофізичний стаціонар (з 1968 р.) та Чорногірський географічний стаціонар (з 1978 р.), а також навчальні лабораторії ландшафтного моніторингу та геоінформаційних технологій і ландшафтного планування.

Сьогодні на кафедрі працює дев'ять науково-педагогічних працівників на 6,85 ставках. Усі викладачі мають ступені кандидатів географічних наук, а завідувач – доктора географічних наук. Усі, крім одного, мають вчені звання доцентів. Кафедра забезпечує низку нормативних і вибіркових дисциплін у рамках освітньо-професійних програм бакалаврського та магістерського рівнів зі спеціальностей «А4.07 Середня освіта (Географія)», «Е2 Екологія», «Е4 Науки про Землю», «С6 Географія та регіональні студії». Кафедра є профільною для бакалаврантів і магістрантів спеціальностей «А4.07 Середня освіта (Географія)» та «С6 Географія та регіональні студії». Кафедра готує аспірантів за спеціальністю «Е4 Науки про Землю».

Протягом 2021-2025 рр., окрім науково-дослідної тематики у межах робочого часу, на кафедрі виконали проекти «Моделювання стратегій менеджменту лісових ландшафтів Карпат за сценаріями зміни клімату» (підтриманий МОН України; керівник І. Круглов, 2020-2022) та «Міська блакитна і зелена інфраструктура на Сході та Заході Європи» (підтриманий Swedish Institute і Шведським аграрним університетом; керівник М. Елбакідзе, 2021-2023). За цей час опублікували 22 статті у міжнародних журналах Q1 та 33 статті у вітчизняних фахових виданнях. Сумарний h-index (Scopus) працівників кафедри рівний = 52, а лідером є доцентка М. Елбакідзе з h-index = 33.

Стратегія

Стратегія розвитку кафедри геоекології і фізичної географії впливає з:

- I. «Стратегічного плану розвитку Львівського національного університету імені Івана Франка на період 2026–2030 років».
- II. Наукового й освітнього потенціалу кафедри.
- III. Викликів сьогодення та ближчого майбутнього щодо університетської освіти та фундаментальних і прикладних наукових досліджень у сфері геоекології та фізичної географії.

Місія кафедри геоекології і фізичної географії двоєдина:

- I. Впроваджувати, як на основі власного дослідницького й академічного досвіду, так і у партнерстві з зовнішніми міжнародними і вітчизняними експертами, сучасні навчальні дисципліни і освітні програми для формування нової генерації фахівців-інтелектуалів, інтегрованих у глобальний цивілізаційний простір.
- II. Розвивати, зокрема у рамках міжнародної співпраці, авангардні фундаментальні і прикладні дослідження світового рівня у широкій міждисциплінарній сфері геоекології / ландшафтної екології.

Стратегічні цілі кафедри геоекології і фізичної географії:

- I. Підвищити якість і престижність університетської освіти у галузі геоекології, залучати мотивованих і здібних студентів. Для цього треба:
 1. Зосередитися на реалізації, зокрема у співпраці з зовнішніми партнерами, сучасних міждисциплінарних і, за можливості, міжнародних освітніх програм бакалаврського, магістерського та докторського рівнів у сфері геоекології та геоекологічного менеджменту.
 2. При розробці силабусів дисциплін, освітніх програм та навчальних матеріалів використовувати сучасний міжнародний науковий і практичний досвід.
 3. Остаточо позбутися російськоцентричного контексту у науковій і навчальній роботі.
 4. Удосконалити викладання методики навчання фізичної географії у середній школі.
 5. Орієнтувати кращих студентів на участь у міжнародних програмах обміну.
 6. Популяризувати освітню, наукову та практичну діяльність кафедри, зокрема через окремий веб-сайт та пов'язані з ним сторінки у соціальних мережах і каналах новин.
- II. Підвищити якість науково-дослідної та науково-практичної роботи у сфері геоекології. Для цього слід:
 1. Здійснювати науково-дослідну та науково-практичну діяльність на трансдисциплінарному полі геоекології, зокрема з використанням найсучасніших підходів і методів; особливу увагу приділяти питанням

- невиснажливого розвитку ландшафтів України і Європи в умовах геополітичних потрясінь, зокрема війни та повоєнної реконструкції України, а також зміни клімату та гідрологічного режиму.
2. Адаптувати програми досліджень на польових стаціонарах до сучасного наукового і практичного контексту, зокрема міжнародного.
 3. Наукову роботу додатково фінансувати – головню через вітчизняні та міжнародні гранти, а також госпдоговори.
 4. Створювати наукові колективи за участю як провідних експертів, зокрема міжнародних, так і кращих студентів – майбутніх науково-дослідних і науково-педагогічних працівників, інтегрованих у світовий науковий і академічний простір.
 5. Налагоджувати співпрацю з практиками (представниками влади, приватного бізнесу, державних підприємств та неурядових організацій), які пов'язані з менеджментом довкілля, залучати їх до науково-дослідної і викладацької роботи.
 6. Основну увагу приділяти публікаціям у провідних міжнародних журналах.

Програмні цілі та завдання

Кадровий склад

В умовах повномасштабної російської агресії, зменшення кількості абітурієнтів і скорочення робочих місць вбачаємо головним завданням зберегти колектив кафедри, а також підвищити його компетентність і кваліфікацію. Зокрема щонайменше по одній особі здобудуть вчені звання професора (І. Круглов) та доцента (Є. Тиханович). Ще кілька осіб мають потенціал для здобуття ступеня доктора географічних наук / звання професора, передусім М. Елбакідзе.

Освітня діяльність

Першочерговим завданням є успішна реалізація та акредитація англomовної магістерської освітньо-професійної програми «Повоєнна реконструкція ландшафту» (“Postwar Landscape Reconstruction”) у рамках спеціальності «Сб Географія та регіональні студії».

Будуть видані підручник «Основи інтегрованої геоєкології» (І. Круглов, 2026), навчальні посібники з кліматології, гідрології та геоєкологічних інформаційних систем (колективи авторів, протягом 2027-31 рр.). Продовжиться розробка онлайн матеріалів дисциплін і атестація електронних курсів, які забезпечують працівники кафедри, а також створення та оновлення окремих сторінок курсів на сайті кафедри.

Наукова діяльність і розвиток міжнародної співпраці

Працівники кафедри продовжать виконання науково-дослідної тематики у межах робочого часу. Зокрема у 2026 р. буде завершена тема «Адаптивний менеджмент ландшафтів в умовах зміни клімату, суспільної трансформації і війни» (керівник І. Круглов). Буде продовжена реалізація прикладного проекту

«Сади перемоги» (керівник М. Елбакідзе), підтриманого Swedish Institute. Дослідження будуть далі зосереджені на тематиці, яка узгоджується з науковою та освітньою спеціалізацією кафедри. Генеральний напрям – «Адаптація лісових і міських ландшафтів до умов війни, повоєнної реконструкції та зміни клімату». Крім того, увага буде приділена питанням адаптації басейнових систем, а також дослідженням у сфері географічної освіти. Такі дослідження будемо проводити, за можливістю, у міжнародних колективах та за міжнародної фінансової підтримки. Основний наголос – на публікаціях результатів досліджень в авторитетних міжнародних журналах.

Організаційна та профорієнтаційна робота

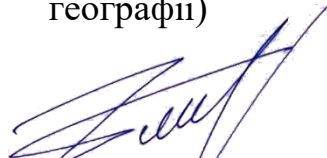
Продовжимо розбудову та оновлення окремого сайту кафедри (<https://geoecology.lnu.edu.ua>) як провідної інформаційної платформи наукової та освітньої діяльності підрозділу. Також продовжимо публікацію новин та іншої інформації на кафедральній веб-сторінці сайту географічного факультету (<https://geography.lnu.edu.ua/department/geoecology>), а також на ФБ-сторінці кафедри (<https://www.facebook.com/GeoEcologyLNU/>). Усі працівники кафедри, як і раніше, регулярно оновлятимуть персональні веб-сторінки. Уся кафедральна документація і надалі буде завантажуватися та структуровано зберігатися у цифровому форматі на кафедральному корпоративному хмарному сховищі. У рамках профорієнтаційної роботи, як і раніше, особливу увагу приділятимемо заходам у рамках Малої академії наук України. Також більше уваги приділятимемо профорієнтаційній роботі з випускниками бакалаврату інших спеціальностей та вишів для залучення на магістерську ОПП «Повоєнна реконструкція ландшафту» (<https://geoecology.lnu.edu.ua/admission-master/>).

06.05.2026

Претендент на вакантну посаду
завідувача кафедри геоєкології і
фізичної географії

(Іван КРУГЛОВ, д.г.н., доцент,
завідувач кафедри геоєкології і фізичної
географії)

ПОГОДЖЕНО

(Володимир БІЛАНЮК, к.г.н., доцент,
декан географічного факультету)